

A központ-hadtáp elvonuló erőinek együttműködése a fegyverzettechnikai szervekkel

*Dr. Deák Péter ezredes,
a hadtudományok doktora*

A felső (hadműveleti) tagozatú hadtáp átszervezésére, e folyóirat jelen példányának hasábjain többször felsorolt elvi tényezők következtében került sor. E tényezők természetesen elsősorban a hadtápon kívülről jelentkeznek, visszavezethetők a merőben és forradalmian új haditechnika, elsősorban a fegyverzeti eszközök és eszközrendszerek csapatainkhoz történő tömeges beáramlására és ezzel együtt a régebbi eszközök felváltására.

Éppen fenti jelenségek következménye, hogy fejlesztési törekvéseink a hadtáp szolgálatban nem elszigeteltek, hanem időben és organizációban is egybe esnek több olyan elméleti és gyakorlati lépéssel, tényezővel, amelyek közül kettőt kívánunk megemlíteni, *nevezetesen*:

- a technikai biztosítás jelentőségének, volumenének növekedésével, folyamatainak bizonyos autonomiájával járó elkülönítése, mérnök-műszaki és üzembentartói jellegének előrekerülésével önálló, a hadtápbiztosítás hagyományos rendszeréből kivált háttér ágazattá válása;

- fentiekből eredően a technikai szolgálatok bizonyos integrált, szervezeti egységesedése „fegyverzettechnikai” szolgálatba, illetve biztosítási rendszerbe történő egyesülése, szervezeti átrendeződése a csapattagozattól a felsőszintű gazdálkodó és vezető szervekig.

Magától értetődik, hogy e fontos, a hadügyet és hadtudományt is érintő kérdések és jelenségek alapvetően átrendezik e két fontos háttér ágazat, nevezetesen a hadtáp- és technikai biztosítás közötti vezetési és végrehajtási munkamegosztást, az együttműködés elvi kérdéseit, tartalmát, módszereit, intézményeit és bázisait egyaránt.

A kérdés tárgyalásához néhány kiinduló tételt, megállapítást, nem vitatható ténytet kell figyelembe venni, *mégpedig*:

- a technikai és hadtáp (ellátó, egészségügyi, közlekedési) szervezetek, elemek egyaránt részei a hadműveleti felépítésnek, a seregtettek sávjaiban, de ezen belül a közlekedési utakhoz kötött hátsó szakaszban helyezkednek el, települnek egymással közös területfelhasználásban;

– a fegyverzettechnikai biztosítási folyamat jelentős arányban tartalmaz kifejezetten *anyagellátási* feladatokat, ugyanakkor a hadtápbiztosítás szervezeteinek növekvő, speciális technikai bázisa miatt megnő és relatíve önállóul a „*hadtáp technikai biztosítás*” *tevékenységi köre*:

– mindkét biztosítási ágazat a közlekedési hálózat igénybevételét igényli, annak fenntartása nélkül nem képesek működni;

– a vezetés jelenleg érvényben levő rendszerében – más szervezetekkel együtt – a hadtáp és fegyverzettechnikai törzsek közös vezetési ponton települnek, ami feltételezi a híradás, számítástechnikai berendezések és egyéb vezetéstechnikai eszközök, eljárások közös rendszerbe való felhasználását;

– mind a hadtáp, mind a technikai biztosítási folyamat és azt hordozó szervezetek sérülékenyek, mind az ellenség tudatos behatását, mind más „*vis major*” tényezőket tekintve, megóvásuk, védelmük összehangolt rendszabályokat követel.

Az így megfogalmazott kiinduló tényezőkből eredően a központ-hadtáp első lépcsőben folyó szerteágazó tevékenység vezetése során a hadtáp szolgálati ágak és a fegyverzettechnikai szervek közötti együttműködés a *következő területekre terjed ki*:

1. A hadtáp és technikai szervezetek felé, elsősorban a hadművelleti területen folyó *politikai munka* egységének biztosítása.

2. A hadtáp és technikai szervezetek *felkészítéséhez* szükséges egységes felgóság és a feltételek megteremtése.

3. A Központ Hadtáp Előretolt Lépcsőjébe csoportosított, illetve azzal együttműködően tevékenykedő javító üzemek, műhelyek, javító és vontató zászlóaljok stb. felvonulása, szétbontakozása, hadművelleti területen való *csoportosítása*, vasúti (vízi) és közúti bázison való települése.

4. A sávon belül, az MN szárazföldi csapatai mögötti körzetekben a szükséges *közlekedési vonalak* (közutak, katonai gépkocsiutak, vasútállomások, vasútvonalak, kikötők) használatának koordinálása, illetve a fegyverzet technikai biztosítás részére való ezzel kapcsolatos garanciák.

5. A hadtáp és technikai csapatok, szállítmányok, vontatólépcsők, közlekedési hálózat, lelőhelyek, helyszíni kapacitások *őrzésének-, védelmének*, tömegpusztító fegyverek elleni védelmének együttes megszervezése.

6. A fegyverzettechnikai *anyagraktárak* (ellátó dandárba szervezett) általános és *szaktevékenységének* irányítási összehangolása, követelmények meghatározása.

7. A jelentős volumenű *lőszer*, a nagytömegű páncélos, gépjármű, fegyverzeti anyagok (javítóanyag, komplettek, alkatrészek, fődarabok, különleges gépjárművek, berendezések *utánszállítása*, eljuttatása a hadsereg tagozatokhoz, illetve azon túlra; a szállítmányok besorolása, tervezése és oszloptechnikai vezetése.

8. A nagytömegű és heterogén *hadtáptechnika* folyamatos *üzemeltetése*, helyreállító javítása; a helyszínen igénybevett egyes műszaki berendezések üzembehelyezése.

9. A *hadtáp vezetési ponton* folyó munka *szervezése*, a vezetés feltételeinek biztosítása, híradás, számítástechnikai apparátus működtetése és az információk egyeztetése.

10. A KHEL-be csoportosított, illetve azzal együttműködő összes (és ezek között technikai) szervezetek *minden oldalú biztosítása*, ezen belül hadtáp ellátása, egészségügyi biztosítása, pénz ellátása, és személyi kiegészítése.

Így ebben a feldolgozásban a legjelentősebb háttér ágazatok között az *együttműködésért* viselt felelősség elhatárolását és megosztását az 1. számú ábra szemlélteti.

Jelenleg elsősorban arra vállalkozhatunk, hogy az együttműködési területek néhány vonatkozásában előzetes elgondolásunkat kifejtjük.

1. A vezetés egységének biztosítása terén

Tapasztalataink és értelmezésünk szerint az MN hadtáp vezetési pontot (az erre a célra rendelt, vezérkarnak alárendelt erőkre építve) az MNHF-ség *báborús törzse* tartja fenn. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a viszonylag erős törzskari szervezettel rendelkező Hadtápfőnökség szabályozza az ott elhelyezkedő és tevékenykedő más szolgálatokhoz tartozó, ezek között elsősorban fegyverzettechnikai állomány munkahelyi és pihentetési elhelyezését, belső összeköttetését, ellátását, harckészültségét és egyéb néhány kérdést. Természetesen ezt a feladatot csak megfelelő adatszolgáltatás alapján lehet megoldani, ezért ezt a felkészítési szakaszban tisztázni kell. Ebből ered az is, hogy abban az esetben, ha az előretolt hadtáp vezetési pontra az operatív vezető állomány kitelepitésre kerül, ennek megvalósítása mintegy közös oszlopban történik.

Egyenesen levonható az a következtetés is, hogy az MN HVP-vel analóg vezetési feltételeket az EHVP-n is egy szervnek kell előkészíteni és biztosítani. Ezért ennek a feladatnak a felelőse egyértelműen a hadtáp központi „M” törzs kell legyen – támaszkodva a hadtáp őr- és biztosító ezred e célra rendelt híradó és kommandáns erőire.

Az EHVP *fenntartásával és működésével* kapcsolatos feladatok irányítása tehát teljes egészében a hadtáp törzsre hárul, annak belső elrendelését azonban úgy kell kialakítani, hogy itt három, viszonylag autonóm vezetési csoport tevékenykedik. Ebben a tekintetben ugyanis önállóan kell tekinteni a hadtáp, a fegyverzettechnikai és a nem operatív szervezetek munkahelyét, biztosítani kell higgadt és olajozott belső együttműködésüket, de a szervezett csoportok közötti együttműködést is. Ezért e munkahelyi vezetési csoportok, az ott elhelyezett sátrak, törzsbuszok rendszerbe, egymástól optimális távolságra kell elhelyezkedjenek úgy, hogy mindhárom csoportot közös kiszolgáló, biztosító és híradó apparátus lát el.

Mindezek azonban csupán a dologi feltételek oldaláról jelentkező együttműködési tényezők. Ezek közül is kiemelkedő és elsőrendű vezetési kérdés az EHVP híradóközpont, valamint a számítástechnikai eszközök üzemeltetése. Egyértelmű, hogy egy vezetési pontot csak egy híradóközpont szolgálhat ki, méghozzá a híradás valamennyi válfaja (rádió, rádiórelé, vezetékes, mozgó) tekintetében. Ugyanakkor nem lenne célravezető ennek a hírközpontnak a teljes integrációja, elkülönítetten fenn kell tartani a fegyverzettechnikai szervek részére szükséges önálló rádió és rádiórelé forgalmirendszereket, közös tartalékot képezve a manőverhez, a csatornák pótlásához. A hírközpont üzemeltetésére, védettségére, zavarvédelmére (REL tevékenységére), azonban egy irányból kell a feladatokat megszabni, ezért ez az MNHF-ség híradó főtisztjére, a végrehajtás pedig az őr- és biztosító egység híradó zászlóaljra hárul.

Más a helyzet azonban a számítástechnikai kiszolgálás terén. Ezt ugyanis csak egységes, illetve egyesített bázison lehet megoldani. A felkészülés jelenleg ezt az egységet nem biztosítja. A megoldás egyik útja az lenne, ha a feltételezhetően meglévő fegyverzettechnikai programok (software) bekerülnének a HKRAK háborús adatbankjában, lehívható feldolgozásban, a technikai törzs részére külön kijelzővel.

A másik út, hogy a fegyverzettechnikai szervek saját, bár nem mobilizált számítógép parkja külön végállomást telepít az EHVP-re.

A vezetési együttműködés leglényegesebb kérdése a hadműveleti-harcászati információ. Itt a differenciáltság és az egycsatornás rendszer egységét kell biztosítani. Úgy látjuk, a fegyverzettechnikai törzseknek meg kell szerveznie saját információját, főleg a szakmai információkat, operatív csoportjai, irányítói és saját szakmai helyzet nyilvántartása útján. Úgy tűnik azonban, hogy a hadműveleti feladatról, helyzetről szóló *tájékoztatót* az egész vezetési pont részére a hadtáp hadműveleti osztály, pontosabban a hadtáp törzs *adatnyilvántartó központ* útján kell szervezni, az irányítást, összekötő csoportok közlekedését, a FRONT-tal való együttműködést és találkozásokat *közösen* kell szervezni.

Mind ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy a *vezetés feltételeinek biztosításáért* – beleértve az elvi feltételeket is – alapvetően a *hadtáp törzsek* felelősek.

Úgy gondoljuk nem kell külön kifejteni, hogy az EHVP-n belül az őrzés-védelem, hadműveleti ügyeleti szolgálat, az ellátás, a forgalom, a biztonság rendszabályai is egységesek.

2. A lőszer ellátás terén

Ez a kérdés hosszú ideje képezi tanulmányozás tárgyát. Vannak olyan nézetek, amelyek a hagyományos lőszerbiztosításnak a fegyverzettechnikai biztosítástól való leválasztását, önnállósítását követelik, más nézetek ezzel szemben állnak. Abból kell kiindulnunk, hogy a közeljövőben a lőszer ellátás, mint anyagi biztosítási folyamat, a fegyverzettechnikai szolgálat alapfelelőssége mellett valósul meg. Ez azt jelenti, hogy a lőszerellátás mennyiségi, szerkezeti és tárolási igényei, döntései az MN fegyverzet-technikai főnök elhatározása alapján fogalmazódnak meg. Az MN Hadtápfőnök (vagy EHVP-n ténykedő helyettese) által irányított ellátó dandár szakalegységei, raktárai és lőszerszállító szervezetei ennek a döntésnek a végrehajtására hivatottak. Különösen elhatárolódik a felelőség a lőszer megfelelő igényű kiszállítását illetően, mert az ellátó dandáron kívül közlekedési szervekkel, a vasúti hálózattal, légi és vízi szállítóeszközökkel a szállítást a központ hadtáp közlekedési szolgálatának kell megoldani.

Ezért az együttműködés útja, láncfolyamata a *következő*:

– a hadműveleti feladatról adott (kapott) általános információk és a FRONT terve alapján a fegyverzettechnikai törzs lőszer ellátó szakközegei megadják az *általános* lőszer igényt és ellátási rendet a hadtáp törzseknek;

– a hadtáp törzs kiadja előzetes intézkedéseit, melyek a lőszer szállítás fő adatait is tartalmazzák, majd ellenőrzi, számveti az utánszállítás realitását, változatait, elosztja a szállítási feladatokat az ellátó dandár, az alárendeltek, az egyéb szállítási ágak között;

– ennek alapján kialakul a lőszer ellátás egyeztetett rendje, amelyet tartalmazó tervet a hadtáp törzsfőnöke láttaozása mellett a fegyverzettechnikai törzs

készít el és ennek alapján adják ki a fegyverzettechnikai intézkedést a végrehajtás részleteire vonatkozóan;

– ezzel egy időben a hadtáp törzs és a közlekedési szolgálat részéről ki-
mennek a szállítási tervfeladatok, szerveződnek az oszlopok, szállítmányok, így
a lőszer ellátás végrehajtása már a hadtáp szervezetek felelősségi körébe kerül
át.

Külön kell foglalkozni a nagyvolumenű lőszerszállítás és a hadászati-had-
műveleti széttelepítés érdekében létrehozott Lőszer Tároló és Kirakó Körletek
és Vasút Állomások kérdésével. E tekintetben az együttműködés a fegyverzeti
szolgálat főnökség, a stacionáris raktárak és a vasúti katonai szervek között való-
sul meg, előre tervezett módon. E körletek és vasútállomások kiszolgálása, őrzés-
védelme, vezetése és főleg a rakodás szervezése azonban nem közös feladat, ezt
a lőszer raktárak és bázisok biztosítják, saját szervezetszerű, illetve ideiglenes
polgári munkaerőkkel. Természetes, hogy a vasút üzemi feladatokat az erre hiva-
tott katonai szervezetek a vasúti szervekkel közösen valósítják meg. Azzal azon-
ban számolni kell, hogy a vasút állomások korlátozott volta és várható rombol-
tsága, továbbá a lőszer jelentős fogyasztása következtében ezek a lőszer tároló és
kirakó körletek, valamint pontok összegaztási körletekké, mintegy kirakó állomás
és tároló állomás csoportokká alakulnak át, aminek következtében a feladatok
jelentős részét a közlekedési szervek a későbbiekben magukra veszik.

Mindebből feltételezésünk szerint világosan látszik, hogy az eltérő vezetési
felelősség és alárendeltségi helyzet következtében a lőszer ellátásban a hadtáp
törzs, a közlekedési szolgálat, a fegyverzeti szolgálat, az ellátó dandár parancs-
nokság, a lőszer raktárak parancsnoksága, a kijelölt szállító zászlóalj törzsek
között magas fokú és olajozott együttműködést kell fenntartani és ez a jelenlegi
meglevő és még továbbra is fennálló szervezeti helyzetben megítélésünk szerint
részletes megfogalmazást, mitőbb jóváhagyott okmányt igényel.

3. A technikai biztosítás területén

A technikai biztosítás általános rendszeréből eredően a Magyar Néphadsereg
elvonuló szárazföldi csapatai járműveinek, fegyverzetének, műszaki és híradó
eszközeinek viszonylag egységes biztosítási folyamatát, feltehetően az Előretolt
Hadtáp Vezetési Ponton működő, szervezetenként és vezetésileg független a fegy-
verzet technikai főnökségek állományából kikülönített csoport szervezi. A Köz-
pont Hadtáp Előretolt Lépcsőinek csapataival együttműködő mozgékony javító-
vontató zászlóaljok, javítóműhelyek működési és települési körletének kiválasz-
tása a sávon belül bizonyos összehangolás után a közlekedési utakhoz alkalmaz-
kodva, a település általános szabályait megtartva a parancsnok jóváhagyása, pon-
tosabban a FRONT parancsnok jóváhagyása és a fegyverzet technikai főnöke,
esetenként a Vezérkar döntése alapján valósul meg. Ezek a szervezetek általában
zömében a seregtestek hadműveleti felépítésének integráns részeként a szétbonta-
kozott csapatokhoz közel működnek, megosztottan tevékenykednek. A sérült
technikai eszközöket gyűjtőhelyekre, gyűjtőpontokra gyűjtik össze a seregtestektől
és a csapatrepülőktől, bizonyos javításokat elvégeznek, a nem javítható eszközö-
ket esetleg helyszíni bázison javítják meg, másokat azonban a hátszázági üze-
mekbe szállítanak hátra. Ezek a szervezetek nem foglalkoznak (csak kivételesen)
a Központ Hadtáp Első Lépcsőjébe kikülönített hadtáp csapatok technikai eszkö-
zeinek összegyűjtésével, mert ezeket az ellátó dandár komplex, nagyképességű,
vegyes javítóműhelye részesíti technikai ellátásban. Az ellátó dandár technikai

biztosítási igényeit, az alkatrész ellátást, a hátraszállításra kerülő eszközök fogadását közvetlenül az MN illetékes technikai szolgálat főnökeivel, annak illetékes osztályaival szervezik. A Központ Hadtáp Előretolt Lépcső technikai biztosítását tekintve tehát az EHVP-n belül csak alkalmilag jelentkezik együttműködési feladat. A szárazföldi seregtestektől hátraszállításra kerülő sérült technika azonban általában vasúton kerül a háterszágba. Így a vasútállomások, végpontok, berakókírákó állomások és kikötők körzetébe ezeknek a technikai eszközöknek a hátraszállítása vagy a helyreállítandó vasútvonal mentén való gyűjtése a technikai szolgálat feladata. A vasúti hátraszállítást azonban a hadtáp törzs, pontosabban a közlekedési szolgálat szervezi.

Merőben más a helyzet a *hadtáp technikai biztosítás területén*. A Központ Hadtáp Előretolt Lépcsőbe csoportosított hadtáp technikai javító üzem mozgékonyágát, felszereltségét illetően az általános technikát javító szervezetekhez hasonlóan van kapacitálva. *Szétbontakozásra* általában a sáv közepén, az anyagi biztosításra hivatott ellátó dandár és a harcokosi, gépkocsi, fegyverzeti javító szervek között kerül sor. Erre azért van szükség, mert a sérült hadtáp technika hátraszállítását illető osztályozása a technikai csapatok által telepített sérült technika gyűjtőpontokon történik és annak megfelelően, hogy annak alváza, motorja, vagy különleges berendezése hibásodott, osztályozás után kerül a javítóvontató zászlóaljához, vagy a hadtáp technikai javító üzembe, annak valamely csoportjához.

Az EHVP-n belül meg kell szervezni azoknak a hadtáp technikai eszközöknek a hátraszállítását, melyeknek alváza, motorja és berendezése egyaránt meg hibásodott, s amelyek először a gépjármű javító zászlóaljhoz kerültek. Ezt a hátraszállítást lehetőleg már vasúton, trélereken, általában a hadtáp technikai javító üzem hajtja végre az Előretolt Hadtáp Vezetési Pont hadtáp technika javításával megbízott szolgálati személy intézkedésére. A hadtáp technikai javító üzem által helyreállított eszközök visszakérülnek a csapatokhoz, a meg nem javíthatók pedig általában a vasúton, a háterszába kerülnek hátraszállításra.

Más azonban a helyzet azokkal a hadtáp szervezetekkel, amelyek a Központ Hadtáp Előretolt Lépcsőben települnek. Az eü., közlekedési dandárok és más magasabbegységek javítóműhelyei rendelkeznek olyan képességckkel, hogy a szaktechnikai eszközök bizonyos javítását elvégezzék. Ezen tülemenően azonban az ellátó dandár rendelkezik olyan vegyes javítóműhellyel, melynek kapacitása megközelíti a hadtáp technikai javító üzemét, gépjárművek javítására is alkalmas, ezért a Központ Hadtápból a magasabbegységeknél meg nem javítható hadtáp technikát és az általános szállító technika jelentős részét is az ellátó dandár javító műhelyébe szállítják hátra, illetve annak mozgó csoportjai végzik a helyreállítást az eü. dandárok, vasúti-közúti dandár gyűjtőpontjain. Az azonos kapacitás és a települési sajátosságok miatt az ellátó dandár javítóműhelyében meg nem javítható eszközöket a hadtáp technikai biztosító-javító üzembe nem kell és nem lehet elszállítani, az EHVP megbízott szolgálati személy utasítása alapján ezek az eszközök közvetlenül a háterszágba kerülnek.

Így a technikai és a hadtáp technikai biztosítás azonos rendszerben valósul meg. A Központ Hadtáp Előretolt Lépcső csapatainál az általános gépjármű, fegyverzeti munkagép és hadtáp technikai biztosítás egy folyamatként, de közvetlen háterszági hátraszállítással, a csapatok vonatkozásában mind a technikai, mind a hadtáp technikai biztosítás külön folyamatként, speciális javító üzemeken keresztül valósul meg. A koordináció a sérült technika hátraszállításában, illetve

a hadtáp technikai eszközök meghibásodásának megállapításában és közös gyűjtésben realizálódik. Ezért nélkülözhetetlen az Előretolt Hadtáp Vezetési Ponton műszaki képzettségű szakember (mérnök tiszt), a hadtáp technikai biztosítás irányítására, illetve a két folyamat bizonyos összehangolására.

4. A hadtáp és technikai csapatok ellátása, hadtápbiztosítása terén

A Központ Hadtáp Előretolt Lépcsőbe csoportosított, illetve ezekkel együttműködő technikai csapatok hadtápbiztosítása – a technikai biztosítástól eltérően – egységes rendszer alapján történik. Az ellátás alapvető forrását anyagi biztosítás vonatkozásában az elvonuló seregtestek, a Központ Hadtáp Előretolt Lépcső egészségügyi, közlekedési magasabbegységei, az őr- és biztosító ezrede és a különböző fegyverzettechnikai csapatok, szervek részére egyaránt a Központ Hadtáp ellátó dandár tagozati készletei képezik. Ugyancsak ezek a készletek képezik magának az ellátó dandárnak a forrását is. Miután azonban az ellátó dandár alaprendelgetése az MN elvonuló szárazföldi csapatok ellátása, szállítóeszközeivel a szükséges készletek kiszállítását csupán ebbe az irányba hajtja végre. Saját kiszolgáló zászlóalja, az eü. dandárok, vasúti és közúti dandár, valamint a hadtáp őr- és biztosító ezred az esetek jelentős részében szükséges anyagiakat maguk vételezik.

Mi a helyzet a fegyverzettechnikai csapatokkal? Miután a fegyverzettechnikai csapatok általában előrébb, zömükben a vasúti végponttól távolabb ténykednek, anyagi biztosításuk a következőképpen valósulhat meg.

Alapváltozatként az ellátó dandártól, vagy az általa megjelölt kirakó állomásról vételeznek. Másik változat lehet, hogy a fegyverzettechnikai szervezetek azokról az anyagátadó pontokról, találkozó pontokról kapják meg készleteik egy részét és szakanyagaikat, amelyeket a szárazföldi seregtestek részére a hadsereg hadtáp magasságában kijelöltek. A harmadik változat, amikor bizonyos technikai szervezetek anyagokból huzamosabb ideig valamely hadtáp magasabbegységhez, az őr- és biztosító ezredhez, esetleg valamely seregtesthez kerülnek utalásra. Az ezzel kapcsolatos döntések az MN EHVP-n alakulnak ki, melyekhez a fegyverzettechnikai szervek részéről meg kell adni a technikai szervezetek lehetséges alkalmazási körzetét, az elgondolást további felhasználásukra, fogyasztási adataikat, tervezett mozgásukat. Utaltságukra az EHVP-n kidolgozandó intézkedés a mértékadó.

5. Együttműködés egyéb területeken

Miután a Központ Hadtáp Első Lépcső csapatai a fegyverzettechnikai szervekkel együtt a FRONT hadtáp sávjában tevékenykednek, őrzés-védelmük és tömegpusztító fegyverek elleni védelmük a FRONT egységes biztosítási terve, illetve a vezérkar intézkedése alapján valósul meg. Feltételezhető, hogy a FRONT hadtáp sáv mélységében tevékenykedő szervezetek őrzés-védelme és tömegpusztító fegyverek elleni védelme konkrétabb rendszabályait a FRONT parancsnok hadtáphelyettese határozza meg, általában úgy, hogy a saját nemzeti csoportosításaink védelmét és töpfe. elleni védelmét saját erőinkkel és eszközeinkkel kell megoldani. A FRONT hadtáp ilyen jellegű magasabbegységeit, őrhadosztályát, légvédelmi ezredét a szovjet hadtáp csoportosítások, illetve az átkelőhelyek védelmére alkalmazzák. Az így kialakított rendszeren belül az Előretolt Hadtáp Vezetési Ponton települő hadtáp törzs csupán az őr- és biztosító ezred alkalmazására dolgoz ki tervet, illetve továbbítja és adaptálja a FRONT hadtáp törzs

által kiadott rendszabályokat. A technikai törzs önállóan, illetve a szárazföldi seregestek parancsnokaival együttműködésben szervezik meg saját erőikkel a javító-vontató szervezetek közvetlen védelmét, az eü. biztosításra kijelölt erők kivételével. A fegyverzettechnikai alegységek részére a mentőosztág funkcióját a technikai szervezeteken belül kell kialakítani, a riasztási rendszert a technikai hálókon belül kell megszervezni. Egyértelmű, hogy az együttműködés bizonyos kérdései a település sajátos fázisaiban, a vasútállomásokon, az előrevonás során mégis jelentkeznek, ezek azonban elsősorban a helyzettől függő operatív együttműködések. Összefoglalóan tehát az őrzés-védelmet és tömegpusztító fegyverek elleni védelmet a FRONT tervei szerint a FRONT hadtáp által kiadott rendszabályok alapján a hadtáp és fegyverzettechnikai törzsek önállóan szervezik meg.

Hasonlóképpen a hadtáp felderítést a FRONT hadtáp helyettes hadtáp sávra vonatkozó terület elosztása alapján az Előretolt Hadtáp Vezetési Ponton települő hadtáp törzs és fegyverzettechnikai törzs önállóan szervezik meg. Az önálló szervezés azonban szükségessé teszi, hogy a koordinációt a két törzs hadműveleti szervei olyan értelemben hajtsák végre, hogy a felderítési adatok kicserélésre kerüljenek, a felderítés ne dublirózzódjon. A hadtápbiztosítás természetéből eredően általában az utak, átkelőhelyek, egyéb közlekedési vonalak, elsősorban az általános hadtáp felderítés objektumát képezik, így az információ szolgáltatás elsősorban a hadtáp törzs oldaláról jelentkezik. A hadtáp felderítés és technikai felderítés terveit célszerű a két törzsfőnökkel vagy hadműveleti osztály vezetővel egyeztetően, kölcsönösen aláírni.

A katonai közigazgatást a FRONT hadtáp sávjának mélységében a FRONT szervezi meg. Abban az esetben, ha a FRONT a Magyar Néphadsereg Vezérkarával egyetértésben nemzeti seregestjeink mögött bizonyos körzetet, katonai közigazgatásilag a Magyar Néphadsereghez utal, ennek megszervezése nem az EHVP, hanem a Vezérkari szervek és kijelölt egyéb szervezetek feladata. Ennek alapján az egyes hadtáp vagy technikai zászlóaljok, csapatok, intézetek működési körzeteiben, vasúti csomópontokon, vasútállomást birtokló helyőrségekben a helyőrségparancsnoki tisztet az e szervek által kijelölt hadtáp vagy technikai szerv parancsnoka látja el. Az Előretolt Hadtáp Vezetési Ponton ezekkel a szervekkel mindkét törzs megfelelő, konkrét együttműködést valósít meg, hasonlóképpen katonai szervezetek felé közvetlenül valósul meg a katonai igazságügyi szervek, a személyi kiegészítő szervek tevékenysége is.

Tanulmányunkban a fegyverzettechnikai szervekkel megvalósítandó együttműködés legfontosabb, valamint ma már megítélhető kérdéseit vizsgáltuk. Attól függetlenül, hogy a gyakorlat e tekintetben még számos tapasztalattal fog szolgálni, célszerűnek látszik a Központ Hadtáp Előretolt Lépcső szervezeteinek felkészítése során az együttműködés legfontosabb kérdéseit a Működési Utasításokon belül írásba foglalni.

(A melléklet [ábra] a folyóirat végén található.)